

Čís. 6821.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n.).

Odklad exekuce vyklizením jest vyloučen, byl-li domovnický poměr zrušen z důvodů §u 3 čís. 3 zák. čís. 51/1925 bez ohledu, jakým způsobem byl zrušen.

Uvedl-li vymáhající věřitel ve vyjádření o návrhu na odklad exekuce vyklizením, více důvodů, z nichž navrhoval zamítnutí návrhu, prvý soud pak obmezil se pouze na šetření a rozhodnutí o některých důvodech, a odklad exekuce povolil, byl rekursní soud oprávněn, aniž by zrušoval usnesení prvního soudu, dáti vyšetřiti rozhodné okolnosti i ohledně ostatních důvodů.

Rozsudek, jímž bylo rozhodnuto o zrušení domovnického poměru podle §u 12 zákona o domovnících, nevíže soud co do otázky, zda jsou tu důvody §u 3 čís. 3 zák. 51/1925.

(Rozh. ze dne 22. února 1927, R II 422/26.)

Smírem ze dne 6. května 1926 uznal domovník, že jest domovnický poměr zrušen výpovědí ku dni 31. července 1926, a zavázal se do té doby odevzdati domovnický byt. Ježto závazku nevyhověl, domáhal se majitel domu na domovníku a jeho manželce vyklizení exekucí. Návrhu dlužníků na odklad exekuce s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, r e k u r s n í s o u d návrh zamítl. D ů v o d y: Zjištěno, že dlužník byl trestán pro krádež, podvod a podílnictví na těchto činech, že svým chováním a odepíráním domovnických povinností působí straně vymáhající značnou škodu tím, že strana vymáhající jest nucena ku výkonu domovnických prací najímati třetí osoby a jim za vykonané práce platiti. Rovněž bylo zjištěno, že rodinný život domovníkův vzbuzuje v domě pohoršení tím, že přechovává ve své rodině vedle své manželky ještě souložnici, o čemž též byla v časopise uveřejněna zpráva. Všechny tyto zjištěné okolnosti spadají pod ustanovení §u 3 písm. a), b), d), e) zákona ze dne 31. března 1925 čís. 51 sb. z. a n., dle něhož ustanovení §u 1 cit. zákona o odkladu exekuce neplatí, byl-li domovnický poměr zrušen z toho důvodu, že domovník dopustil se krádeže nebo jiného činu, který ho činí nehodným zaměstnavatelovy důvěry, dále že způsobil svou vinou zaměstnavateli značnou škodu, že zdráhá se bezdůvodně konati své povinnosti a že vede život pohoršlivý. Jelikož podmínky §u 3 čís. 3 zákona v souzeném případě byly prokázány, bylo rekursu vyhověti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatelé neprávem uvádějí, že vymáhající věřitelka v rekursu tvrdila novoty. To platí jenom z části o důvodech uvedených v rekursu vymáhající věřitelky pro odepření odkladu exekuce podle §u 3 zákona čís. 51/25, totiž o tom, že domovnický poměr byl zrušen pro pohoršlivý život domovníka a proto, že se dopustil krádeže. Těchto okolností vymá-

hající věřitelka neuvedla v první stolici a neměl k ní ovšem rekursní soud přihlížeti. Zato však uplatnila proti povolení odkladu již v první stolici, že povinní zanedbávali své povinnosti. Tato okolnost tedy není nedovolenou novotou. V důsledku toho nelze se zabývat jinými důvody odepření odkladu, než právě zanedbáváním povinností domovnické. Stěžovatelé míní, že odklad vyklizovací exekuce ohledně jejich domovnického bytu jest vyloučen toliko, byl-li domovnický poměr zrušen z důvodů §u 3 čis. 3 zákona čis. 51/1925 rozsudkem nebo, jsou-li důvody ty povinnými uznány, nikoliv však při zrušení poměru výpovědí nebo dohodou, jak se stalo v souzeném případě. Tento názor nemá však opory ani v doslovu zákona, ani v jeho účelu. Doslov zákona žádá jenom zrušení poměru domovnického z důvodů §u 3, čis. 3, stanoví tedy jenom důvody, nikoliv však způsob, jakým z oněch důvodů ku zrušení domovnického poměru došlo. Ohledně způsobu zrušení tedy nerozeznává a proto ani soud nemůže tu rozeznávat, což by se nesnášelo s účelem zákona. Zákon pokládá za nehodny odkladu ony domovníky, kteří z důvodů v zákoně uvedených zavdali podnět ke zrušení domovnického poměru, a chce umožnit majiteli domu, by se zbavil domovníka, který svých povinností neplní, a měl domovnický byt pohotově pro jeho nástupce, po případě, by nemusil trpět ve svém domě domovníka, který mu způsobuje škodu, poškozujíc pověst domu a majitele uráží. Při tomto účelu zákona nebylo by lze seznati, proč by se na majiteli domu mělo žádati, by si vymohl rozsudek neb uznání důvodu domovníkem a nemohl se spokojiti se zrušením poměru výpovědí nebo dohodou a ponechat rozřešení otázky, jsou-li tu podmínky pro odklad a byl-li domovnický poměr zrušen z důvodů, pro něž zákon odklad odpírá, teprve řízení exekučnímu. Stěžovatelé vytýkají dále, že nebyli slyšeni o obsahu rekursu vymáhající věřitelky, že v exekučním řízení platí zásada *audiatur et altera pars* a že se o tom, co se jim vytýká, dozvěděli teprve z obsahu napadeného usnesení. Tato výtku není důvodna. Podle §u 55 exekučního řádu vydávají se usnesení v exekučním řízení bez ústního jednání, leč by je zákon výslovně nařizoval. Exekuční soud může však před vydáním usnesení vyslechnouti strany nebo jiné účastníky za účelem zjištění rozhodných okolností, ovšem nutně se tak státi nemusí. Na navrhovatelí jest, by dokázal rozhodné okolnosti. Vymáhající věřitelka navrhla ve svém vyjádření o návrhu na odklad zamítnutí odkladu a opřela to o více důvodů, jednak že povinní nekonají svých povinností, jednak že se dobrovolně zavázali domovnický byt vykliditi, a že o něm zákon čis. 51/25 neplatí. Prvý soud omezil se na šetření a rozhodnutí o posledních důvodech. Rekursní soud byl však dle §u 526 c. ř. s. a §u 78 ex. ř. oprávněn dáti rozhodné okolnosti i ohledně prvního důvodu vyšetřiti. Nepotřeboval za tím účelem zrušovat usnesení prvního soudu a naříditi vydání nového usnesení prvním soudem po doplnění řízení, ježto k vyřízení návrhu nebylo třeba ústního jednání, jehož zákon při rozhodování o odkladu exekuce nepředpisuje. Povinní nemohou se odvolávat na to, že rozsudkem z 1. března 1926 ve sporu C III 1656/25 nebylo vyhověno žalobě vymáhající věřitelky ze dne 12. listopadu 1925, by z důvodu zanedbání povinností domovnických byl domovnický poměr povinných zrušen. V exekučním řízení bylo zjištěno nekonání oněch povinností a nevíže tu rozsudek v jiné

věci, kde se jednalo o důvody k zrušení poměru domovnického podle §u 12 zákona o domovnicích a nikoliv o důvody odepření odkladu podle §u 3, čís. 3 zákona čís. 51/1925. Zákony ony stanoví důvody ony rozdílně. § 12 zákona o domovnicích neobsahuje shodně důvodu §u 3, čís. 3 písm. d) zákona č. 51/1925, o nějž právě v této věci odkladové jde. § 3 č. 3 písm. d) zákona čís. 51/1925 stanoví totiž jako důvod k odepření odkladu pouze, že domovník »z d r á h á s e bezdůvodně konati své povinnosti«, kdežto § 12 čís. 4 zákona čís. 82/1920 stanoví, že důvodem ke zrušení poměru domovnického jest, je-li domovník »n e s c h o p e n konati převzaté práce nebo z a n e d b á v á - l i je, b y v n a p o m e n u t p o d e l š í d o b u, nebo z d r á h á - l i s e p o d r o b i t i s e n a ř í z e n í m d a n ý m p r o s p r á v u d o m u«. Jest tedy zřejmo, že důvody zrušení domovnického poměru nejsou shodny s důvody pro odepření odkladu exekuce vyklizovací, týkající se domovnického bytu. I z toho důvodu neváže rozhodnutí ve sporu o výpověď, provedeném ostatně jen proti povinné Anně M-ové, nikoliv však také proti Václavu M-ovi, exekuční soud při posuzování jiné otázky, totiž jsou-li tu důvody pro odepření odkladu exekuce.

Čís. 6822.

Pokud nelze v úpisu válečné půjčky družstvem spatřovati nakládání jeho kmenovým jměním.

(Rozh. ze dne 22. února 1927, Rv II 495/26.)

Žalobu banky proti družstvu o zaplacení pohledávky z úpisu válečných půjček o b a n i ž š í s o u d y zamítly.

N e j v ý š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Zamítnutí žaloby odvolacím soudem a v tom záležející právní posouzení věci spočívá na názoru, že úpisem válečné půjčky, z něhož vznikla zažalovaná pohledávka, nakládalo se kmenovým jměním společenstva, což podle § 14. c) stanov je vyhraženo usnesení shromáždění a ne výboru, dále pak na skutkovém zjištění, že v příčině té nedošlo k takovému usnesení. Především záleží ovšem na správnosti právního názoru, že šlo skutečně o nakládání kmenovým jměním. Soud první stolice vyslovil v důvodech svého rozsudku, že podle výpovědi svědka T-a a knihy vedené o separátním lombardním kontu, t. j. o válečné půjčce náleží tato do kmenového jmění družstva, odvolací soud přisvědčuje názoru prvního soudu, že úpis válečné půjčky »v poměrně značném obnosu 100.000 K« je pokládati za nakládání kmenovým jměním. Z toho je patrné, že jde o různé právní názory. Podle názoru soudu první stolice stala se válečná půjčka kmenovým jměním, nemohl proto úpis její býti nakládáním tímto jměním, jež teprve vzniklo úpisem, takže mohlo jím býti nakládáno teprve po úpisu. Odvolací soud předpokládá, že k úpisu válečné půjčky bylo použito kmenového jmění, což dovozuje z upsané